

Kuriame
Lietuvos ateitį

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Projektas Nr. 09.3.3-LMT-K712-02-0048

Skirtingų paprastosios pušies (*Pinus sylvestris*) genotipų atsparumas šakninei pinčiai (*Heterobasidion annosum* (Fr.) Bref.)“

Paprastoji pušis (*Pinus sylvestris*) yra dažniausiai sutinkama spygliuočių medžių rūšis Lietuvoje. Pušies medynai sudaro 1/3 visos Lietuvos teritorijoje augančių miškų. Paprastoji pušis mūsų šalyje neturi daug kenkėjų, tačiau nemaža dalis bręstančių pušies medynų kenčia nuo vieno žalingiausių patogenų šiauriniame žemės pusrutulyje – šakninės pinties (*Heterobasidion annosum*). Šakninės pinties pakenkimai Europos miškuose kasmet atneša šimtus milijonų eurų nuostolių.

Tyrimų tikslas – paruošti atsparių šakninei pinčiai genotipų atrankos metodiką ir atlikti paprastosios pušies rinktinių bei populiacijas atstovaujančių medžių genetinį-selektinį įvertinimą pagal jų palikuonių išbandymo bandomuosiuose želdiniuose rezultatus, bei atrinkti pranašiausius genotipus (rinktinius medžius ir individus palikuonių šeimose) miško sėklinėms plantacijoms veisti. Atranka ar selekcija bus vykdoma siekiant paprastosios pušies atsparumo šakninei pinčiai.

Tyrimo metu bus vykdoma sodinukų, išaugintų iš potencialiai atsparių sėklinės plantacijos klonų, jautrumo patikra panaudojant dirbtinį apkrėtimą *H. annosum*.

Taip pat paprastosios pušies eksperimentinių želdinių genotipų atsparumo šakninei pinčiai vertinimas, bei šakninės pinties genotipų įvairovės tyrimas paprastosios pušies želdiniuose augančiuose skirtingose miško augavietėse.

Projekto metu numatyta 1 mėnesio trukmės stažuotė Baltarusijos mokslų akademijos Gomelio Miškų institute. Šio instituto mokslininkai turi sukaupę didelę patirtį atliekant molekulinis tyrimus, tai leis stažuotojui įsisavinti naujus tyrimų atlikimo ir taikymo metodus.

Tyrimo metu planuojama parengti 3 mokslines publikacijas, turinčias citavimo indeksą CA WoS, ir pristatyti gautus rezultatus 2 mokslinėse konferencijose. Kartu su galutine projekto ataskaita pateikti rekomendacijas miškininkams dėl galimybių veisti atsparius šakninei pinčiai pušies želdinius.

Projektas finansuojamas iš Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.3.3-LMT-K-712 priemonės „Mokslininkų, kitų tyrėjų, studentų mokslinės kompetencijos ugdymas per praktinę mokslinę veiklą“.

Projekto trukmė 2017-11-28 – 2019-11-27, stažuotojas – d. Adas Marčiulynas, vadovas – dr. Virgilijus Baliuckas.